

Sympatizanti ŠSČR

Tento materiál si klade za úkol navrhnout ideový základ postavení sympatizantů ŠSČR tak, aby byly naplněny Stanovy ŠSČR a fyzickým osobám bylo umožněno stát se sympatizanty ŠSČR. Obsahuje cílovou vizi, která nemusí být realizována v jednom kroku. Konkrétní kroky by byly naplňovány přijímáním a novelizacemi příslušných řádů a směrnic. Některé cíle předpokládají i rozpočtové výdaje na technické zajištění (především softwarová řešení), částečně možno skloubit s probíhajícími pracemi na rekonstrukci webu ŠSČR. Některé navržené postupy vyžadují přezkoumání účetních a daňových souvislostí odborníky.

Role sympatizantů ŠSČR

Šachovou komunitu netvoří pouze aktivní hráči registrovaní v oddílech, v šachovém prostředí se pohybují i další lidé. Stanovy výslovně zmiňují blízké osoby hráčů (rodič dítěte, partner) či sponzory, jistě by se ale našli i další příklady. Jelikož je zájmem svazu mít co nejvíce členů a spolupracovat s nimi na naplnění svých cílů, byla do Stanov (i po vzoru jiných zemí či sportů) doplněna kategorie sympatizantů. Vzhledem k aktuálnímu vývoji v podpoře sportovců v ČR lze očekávat, že tato kategorie členů nebude zařazena mezi sportovce a nebude se na ni vztahovat podpora. Na lokální úrovni (granty od obce atp.) mohou mít tito členové význam i do budoucna.

Platný právní rámec

Postavení sympatizantů upravují Stanovy ŠSČR, schválené 1. 3. 2014:

...

Článek 3

Členství v ŠSČR

1. Členy ŠSČR jsou:
 - a) řádní členové ŠSČR;
 - b) čestní členové ŠSČR;
 - c) sympatizanti ŠSČR.

...

7. Sympatizanty ŠSČR mohou být fyzické osoby, které souhlasí se Stanovami ŠSČR a svojí činností podporují rozvoj šachu v České republice. O členství sympatizanta rozhoduje na základě písemné přihlášky VV ŠSČR nebo orgán jím k tomu zmocněný.

Článek 4

Práva a povinnosti členů ŠSČR

...

2. Povinnosti všech členů ŠSČR je:
 - a) jednat ve shodě se Stanovami ŠSČR, dalšími předpisy ŠSČR a v souladu s usneseními orgánů ŠSČR;

- b) ve stanovených termínech platit příspěvky a poplatky, pokud jsou příslušnými předpisy stanoveny;
- c) zachovávat v soutěžích i mimo ně zásady fair play a pravidla morálky.

...

- 4. Sympatizant ŠSČR (např. nehrající rodič, nehrající manžel/manželka, sponzor) morálně či hmotně (finančně) podporuje aktivity ŠSČR, a to bez nároku zapojit se do soutěží organizovaných ŠSČR. Sympatizant ŠSČR má právo podávat návrhy, náměty, žádosti a připomínky k činnosti ŠSČR a získávat potřebné informace o činnosti ŠSČR.
- 5. Členství v ŠSČR zaniká:
 - a. dobrovolným vystoupením ze ŠSČR na základě písemného oznámení doručeného VV ŠSČR nebo orgánu jím k tomu zmocněnému;
 - b. ...
 - c. v důsledku neprodloužení platnosti registrace subjektu;
 - d. vyloučením ze ŠSČR pro hrubé porušení Stanov ŠSČR nebo poškození zájmů ŠSČR. O vyloučení rozhoduje VV ŠSČR. Proti rozhodnutí o vyloučení ze ŠSČR se lze odvolat ke Konferenci ŠSČR.

Článek 5

Územní členění ŠSČR

...

- 3. Řádní členové vyjmenovaní v čl. 3 odst. 2 písm. a) a b) těchto stanov jsou do územní organizace ŠSČR začleněni podle místa svého sídla. Výjimky z územního zařazení schvaluje VV ŠSČR na základě písemné žádosti členů.

Článek 6

Rozhodování orgánů ŠSČR

- 1. Orgány ŠSČR jsou voleny zdola nahoru.
- 2. Orgány ŠSČR mohou přijímat rozhodnutí, je-li hlasování přítomna nadpoloviční většina členů nebo delegátů orgánu s hlasem rozhodujícím. Usnesení je přijato, hlasovala-li pro ně nadpoloviční většina přítomných členů nebo delegátů. Hlasování je veřejné, pokud hlasující orgán v daném konkrétním případě nerozhodne, že hlasování bude tajné. U voleb Výkonného výboru ŠSČR a Revizní komise ŠSČR musí být použito pouze tajného hlasování.
- 3. ...
- 4. Právo hlasovat, volit a být volen mají v orgánech ŠSČR osoby, které dovršily věk 18 let.

...

Článek 8

Konference ŠSČR

...

- 2. Na konferenci vysílají své delegáty krajské šachové svazy a celostátní spolky podle následujících zásad:
 - a. krajské šachové svazy v počtu jeden delegát na 300 registrovaných osob, minimálně však tři delegáti za každý krajský šachový svaz; registrovanou osobou se rozumí fyzická osoba podle ustanovení čl. 3 odst. 5, jež je členem subjektů, které náleží k příslušnému krajskému šachovému svazu podle čl. 5 odst. 3;

- b. celostátní spolky uvedené v čl. 3 odst. 2 písm. c) těchto stanov vysílají 3 delegáty za jeden spolek.

...

6. Všichni členové ŠSČR mají právo předkládat konferenci písemnou formou návrhy k projednání.

...

Článek 12

Krajské šachové svazy

...

4. Členy KŠS jsou členové ŠSČR ve smyslu čl. 5 odst. 3.

...

Článek 13

Konference KŠS

...

2. Na Konferenci KŠS jsou delegáti vysíláni podle klíče, který schválí Konference KŠS.

...

5. Všichni členové KŠS mají právo předkládat konferenci písemnou formou návrhy k projednání.

...

Článek 18

Uplatňování práv a řešení sporů

1. Orgány ŠSČR dbají na to, aby práva členů ŠSČR byla uplatňována v souladu se zásadami fair play a pravidly morálky. Porušování Stanov ŠSČR, řádů a předpisů, jejich obcházení, jakož i neplnění či porušování povinností uložených orgány ŠSČR je nepřípustné a podléhá sankcím.
2. Žádnému členu ŠSČR nesmí být odepřena možnost dovolat se práva u orgánů ŠSČR. Orgány ŠSČR jsou povinny konat tak, aby záležitosti, o nichž mají rozhodnout, byly projednány řádně a včas.
3. Rozhodování ve sporech je zásadně dvouinstanční. Výjimkou jsou rozhodnutí Konference ŠSČR, která jsou konečná.
4. Členové ŠSČR, organizační součásti ŠSČR a účastníci šachových soutěží jsou povinni spory mezi sebou řešit prostřednictvím orgánů ŠSČR. I v případě, kdy zákony České republiky umožňují obrátit se v takových záležitostech na řádný soud, jsou strany zúčastněné ve sporu povinny vyčerpat k jeho urovnání všechny prostředky, které řády a předpisy ŠSČR poskytují.

...

Ekonomická směrnice ŠSČR pamatuje na sympatizanty ve znění účinném od 1. 1. 2015, kdy jim stanoví členský příspěvek ve výši 50 Kč. Sympatizanti též mohou být plátcí jiných předepsaných poplatků.

Shrnutí právního rámce:

Sympatizantem se může stát jakákoliv fyzická osoba – nezletilý i cizinec (zde jen pozor na registrační pravidla [FIDE](#)).

Písemnou přihláškou se stává členem ŠSČR, vyjadřuje v ní souhlas se Stanovami (a pro jistotu též s užíváním osobních údajů).

Sympatizant hradí po 1. 1. 2015 roční příspěvek 50 Kč, a to bez nároku na zapojení do soutěží či jiné výhody (čímž podporuje vlastně finančně ŠSČR či obecněji podporuje rozvoj šachu v ČR, jak předpokládají Stanovy). Zda nezaplacení příspěvku bude mít za následek zánik členství podle čl. 4. 5. c), tedy neprodloužení platnosti registrace, určí Registrační řád či obdobný předpis. To že sympatizant nemá nárok na zapojení do soutěží či jiné výhody nevyklučuje, že mu nějaké výhody budou poskytnuty.

Sympatizant (stejně jako individuální člen) není územně začleněn (čl. 5. 3).

Sympatizant starší 18 let může být členem orgánů ŠSČR s právem hlasovat, volit a být volen (čl. 6. 4.). Zatímco ale řádní členové (oddíly) budou mít z rozhodnutí příslušných KŠS ohledně klíčů určujících delegáty krajských konferencí patrně vždy nárok na zastoupení alespoň 1 delegátem, těžko si lze představit, že by byli na Konferenci KŠS pomocí nějakého klíče zastoupeni sympatizanti či individuální členové, když nejsou k žádnému KŠS územně začleněni. Jelikož nejsou ani započítáváni do registrovaných osob podle čl. 8. 2. a), nemají tedy sympatizanti (a individuální členové) na podobu orgánů ŠSČR žádný vliv. V zásadě mohou být sice zvoleni, ale volit by mohli pouze tehdy, kdyby je příslušný orgán (oddíl jako řádný člen nebo KŠS) zvolil za své delegáty. **Toto stojí za zamyšlení při úpravě hlasovacích práv, aby byly rovné, jak vyžaduje NOZ.**

Sympatizanti (stejně jako individuální členové a fyzické osoby v oddílech) mohou dávat písemné návrhy na Konferenci ŠSČR, toto právo ale nemají na konferencích krajských, kde je vyhrazeno pouze příslušným oddílům. **Toto též stojí za zamyšlení při úpravě Stanov.**

V dalších záležitostech včetně řešení sporů má sympatizant rovné postavení s řadovými členy oddílů.

Získávání sympatizantů

Je potřeba nastavit systém tak, aby vstup sympatizanta do svazu byl co nejjednodušší a nejpřirozenější. Potenciální sympatizant též potřebuje motivaci k registraci. A impuls.

Výhody registrovaných sympatizantů ŠSČR:

- sounáležitost s komunitou českých šachistů
- zájemci mohou dostávat zprávy z šachového dění či šachové úlohy na e-mail (Newsletter)
- dobrý pocit z podpory ŠSČR, který příspěvky transparentně a hospodárně využívá
- členství v ŠSČR zajišťuje pojištění na šachových turnajích (výhodné pro doprovodné osoby) – potřeba zkontrolovat detaily podle pojistné smlouvy
- výhody člena ŠSČR na šachových akcích (např. platnost stropu pobytových náhrad na mistrovských akcích, cestovní náhrady podle ES ŠSČR)
- servis ŠSČR zdarma (např. při zajišťování účasti na zahraničních akcích – typicky doprovod příbuzných na ME či MS mládeže atp.)
- jednoduchá přeměna na řádného člena oddílu bez přestupního poplatku
- ~~možnost hrát v „amatérských soutěžích“ – nutno definovat (např. nemistrovské soutěže do LOK cca 1500, bez zápočtu na FRL). Stát (a ČOV) směřuje k tomu, že bude podporovat jen aktivní sportovce, nikoliv všechny členy sportovního spolku – i z toho důvodu se jeví účast sympatizantů na soutěžích do budoucna jako žádoucí, nutno počítat s tím, že cizinci mohou být z podpory vyloučeni.~~
- ~~zařazení na žebříček LOK – počítání rapid LOK (české Elo) zdarma, usnadňuje hraní v turnajích řízených programem Swiss-Manager. To by se zde týkalo i sympatizantů cizinců.~~

ŠSČR musí průběžně pracovat na vytváření dalších výhod pro sympatizanty i další své členy. Výhody členů by měly být výraznější než výhody sympatizantů.

Registrace sympatizanta

- pro jednotlivce je ideální jednoduchý webový formulář, který hned zpracuje všechna zadaná data ve formátu kompatibilním s vedením členské databáze ŠSČR
- bylo by vhodné počítat i s hromadnými přihláškami více osob (především z oddílů) – např. formou zaslání vyplněné tabulky s požadovanými daty
- ověření souhlasu se Stanovami a užíváním osobních údajů by se provádělo např. tak, že po zadání dat do systému by každý obdržel na svůj zadaný email od systému zprávu, kterou by kliknutím potvrdil
- je potřeba najít ideální formu úhrady členského příspěvku tak, aby s tím měly obě strany co nejméně práce (on-line nástroje typu elektronická peněženka, DMS resp. výběr plateb přes zprostředkovatele typu oddíl (zahrnutí do fakturace). Vedle prvotní platby je potřeba myslet na opakované platby v dalších letech.

Rozhodující krok k registraci - impuls

Jako impuls obvykle nestačí narazit na stránkách svazu na příslušný formulář. Klíčové je zapojení šachové obce do získávání sympatizantů. Oddíly by mohly být v získávání sympatizantů nejaktivnější, pokud by k němu byly motivovány.

Patrně nejefektivnější může být finanční motivace spočívající v odměně (např. 20 Kč) za každého sympatizanta, který při registraci (či platbě) uvede, kdo ho k registraci přiměl. Registrační formulář by obsahoval seznam oddílů, krajů či pořadatelů turnajů, které by bylo možno zvolit. Tato metoda ovšem poněkud potlačuje význam slova sympatizant.

Vhodnější by mohlo být pracování s projekty ŠSČR, aby si každý sympatizant mohl případně zvolit, co by chtěl svým příspěvkem podpořit (ŠdŠ, Kroužky, talenti, repre, ženský šach, propagace, dobrovolníci, ad hoc akce atd.). Jednou ročně by se výstupy zpracovaly, svaz by poslal dotace pořadatelům soutěží a oddílům poskytl slevu na fakturu a zapracoval získané příspěvky do příslušných rozpočtů. Šlo by zároveň o počátek využívání metody crowdfundingu v ŠSČR, protože by obdobný systém mohl využívat kdokoli a jakékoliv částce, nejen sympatizanti.

Přestože nemají sympatizanti ŠSČR krajskou příslušnost, není od věci, aby mohli být přiřazeni ke konkrétnímu klubu a figurovat tak v jeho seznamu členů, pokud s tím budou obě strany souhlasit. Oddílům by to mj. mohlo pomáhat při získávání dotací od obcí. Na druhou stranu oddílům již dnes nic nebrání v tom, aby si přijaly taková pravidla členství, že jejich členy budou např. rodiče jejich registrovaných dětí bez jakéhokoliv vztahu k ŠSČR (členové spolku nevykazovaní na ŠSČR jako členové oddílu).

K dosažení vyššího efektu je záhodno připravit i přiměřenou reklamní kampaň.

Sympatizant jako předstupeň členství v oddílu

Na sympatizantech si může ŠSČR ověřit možné otevření přípuštění individuálního členství ve větším měřítku (dnes je ze Stanov výjimečné, čemuž odpovídá i členský příspěvek) a připravit si příslušné postupy.

Sympatizant by měl mít jednoduchou možnost stát se členem oddílu. Neplatil by poplatek za přestup, oddíl by za něj musel odvést řádný členský příspěvek jako za každého jiného nového člena.

Únik z oddílu do stavu sympatizantů je pro ŠSČR nežádoucí jev, proto by se sympatizantem neměl stát hráč, který během posledních dvou let ukončil členství v některém z oddílů (obdobně změně oddílů), sympatizant by proto byl evidován jako vyřazený stejně jako oddílový hráč.

Viktor Novotný
Předseda ŠSČR

Upraveno po VV 15. 7. 2014